

žalované, ač se při hlavním přeličení vzdali svědectví, v dřívějším řízení dosvědčili, že věci v kufru nalezené jsou vlastnictvím obžalované, uvádí rozsudek jen ku odůvodnění přesvědčení nalézacího soudu, že nezasluhuje víry pozdější tvrzení obžalované, že její doznání, jež učinila četníkovi, nebylo správným a že je učinila jen v rozespalosti a ve snaze, četníka se zbaviti. Ježto však rozsudek i toto přesvědčení odůvodnil dále ještě skutečností, že obžalovaná své údaje o původu těchto věcí za řízení trestního opětně pozměnila, jakož i výslovným poukazem na skutečnost, že přece věci, o něž jde, právě obžalovaná měla příležitost si přisvojiti, jsouc v nemocnici zaměstnána, jest zřejmo, že skutečnost, z výpovědí otce a bratří obžalované vyvozená, měla pro nalézací soud význam zcela podružný a nebyla tudíž ani jím pro posouzení věci za podstatnou považována.

Čís. 1633.

Zamítnutí návrhů obhajoby není zmatkem čís. 4 Šu 281 tr. ř., nemohlo-li zamítnutí jich účinkovati na konečné rozhodnutí ve směru obžalovanému škodlivém (§ 281 tr. ř.).

Zákon (§ 2 písm. g) tr. zák.) neřádá, by se napadená osoba bezprávnému útoku vyhnula útekem. Čest a nedotknutelnost (na rozdíl od neporušenosti) těla lidského nenáleží ku chráněným právním statkům.

K obraně neopravňují útoky, vyčerpávající se v pouhém zlém nakládání.

(Rozh. ze dne 14. května 1924, Zm I 203/24.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Chebu ze dne 11. února 1924, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem těžkého poškození na těle, mimo jiné z těchto

důvodů:

Zmateční stížnost uplatňuje zmatky čís. 4, čís. 9 — přesněji čís. 9 písm. a), — čís. 10 Šu 281 tr. ř., jest však ve všech směrech bezdůvodnou. Při hlavním přeličení hájil se stěžovatel tím, že udeřil H-a holí na levé rameno, protože na něj samého H. útočil; H. chytil ho prý jednou rukou za kabát, držel ho, vyhrožoval mu slovy: »Co chceš, hošíku, dnes se spolu vypořádáme«, strkal ho neustále rukou, jíž ho držel, pozpátku, druhou rukou ničeho nedělal, konečně se prý stěžovateli podařilo, odtrhnouti se od H-a, stěžovatel chytil hůl, H. šel znovu proti němu, chytil ho znova týmž způsobem, jako poprvé, a strkal jím napořád pozpátku, k obraně udeřil prý stěžovatel konečně H-a dvakrát na levé rameno, pak prý utekl, ježto se všichni naň vrhli. Dle rozhodovacích důvodů běže nalézací soud zodpovídání se obžalovaného za podklad úvah, zda jednal obžalovaný v nutné obraně. Příznivější pro stěžovatele podklad těchto úvah nebyl by býval zjednán ani, kdyby svědci obhájcem na-

vrzení byli potvrdili okolnost tam uplatňovanou, že H. na stěžovatele opětne útočil a »že stěžovatel jednal v nutné obraně«. Tvrzení stížnosti, že stěžovatel cítil a musel při útoku H-ově cítiti strach a leknutí, vida mohutnou jeho postavu proti sobě a slyše jeho vyhrůžky, nemá ve vyličeném zodpovídání se stěžovatelově žádné opory. Stěžovatel nepoukazoval ani nejmenší zmínkou k tomu, že z jednání a z projevu H-ových nebo z dřívějších jeho vyhrůžek předpokládal, že útok H-ův vystupňuje se v míru, převyšující pouhé zlé nakládání. Jelikož jde při takovém předpokladě, jakož i při strachu a leknutí o úkony (stavy) duševní, nelze dotčenou mezeru obhajoby vyplniti ani tvrzením obhájce, ani seznáním svědků o dřívějších, H-em před dvěma léty vyslovených vyhrůžkách a o bezprostředně předchozích útocích a vyhrůžkách H-a a jeho společníků proti bratru stěžovatelovu, obzvláště, když nebyly současně tvrzeny pohyby nebo výkřiky stěžovatelovy, jakými byly by se projevíly předpoklad, strach a leknutí zmíněného rázu. Tím méně lze mezeru vyplniti tvrzením obhájcovým, jak se H. a jeho společníci po událostech, o které jde, vyjádřili a chovali, jelikož tyto pozdější události nemohly působiti na duševní stav stěžovatelův v době jeho dřívějšího jednání. Dosvědčení skutečností, obhájcem v jeho návrhu uplatňovaných svědky tam jmenovanými, nemohlo proto zjednati příznivější pro stěžovatele podklad skutkový než jaký napadený rozsudek beztak podrobuje právnímu rozboru jako obhajobu stěžovatelovu. Zejména nemohlo zjednati předpoklad, že stěžovatel v době skutku, o který jde, se domníval, že tu jest anebo bezprostředně nastane vážnější útok H-ův než jakým bylo to, co stěžovatel sám o činech H-ových udal. Zamítnutí těchto návrhů nalézacím soudem nemohlo účinkovati na konečné rozhodnutí ve směru stěžovateli škodlivém. Není tu předpokladu posledního odstavce Šu 281 tr. ř. pro uplatňování zmatku čís. 4.

Rozhodovací důvody prvé stolice vylučují stav nutné obrany na straně obžalovaného z důvodu, že měl obžalovaný, kdyby nebyl býval veden úmyslem, H-ovi nepřátelským, dosti příležitosti, aby se vzdálil. S tímto odůvodněním ovšem nelze souhlasiti. Zákon nepožaduje, by se osoba útokem dotčená bezprávnému útoku rázu, v Šu 2 písm. g) tr. zák. zmíněného, vyhnula útekem, nýbrž připouští, aby takový útok obranou od sebe odvrátila. Avšak zákon připouští obranu toliko proti útokům na právní statky určitého druhu, v Šu 2 písm. g) výlučně vyjmenované, a sice na život, na svobodu a na majetek. Čest a nedotknutelnost — na rozdíl od neporušitelnosti — těla lidského ku bráněným právním statkům nenáleží. K obraně neopravňují tudíž útoky, vyčerpávající se v pouhém zlém nakládání. Pouze o takové šlo v tomto případě. Nehledě k tomu, že ostatní výsledky hlavního přelíčení, jak podotýká napadený rozsudek, popřely jakýkoliv útok H-ův na stěžovatele, spočíval dle samotné obhajoby stěžovatelovy útok H-ův výhradně v tom, že chytil a držel stěžovatele za kabát a strkal jím pozpátku, tedy v takovém vztažení ruky, jaké stěží lze podřaditi i jen pod pojem zlého nakládání a nenabylo vážnějšího významu ani současným projevem H-ovým, který při naprosté neozbrojenosti H-a a při naprosté nečinnosti druhé jeho ruky poukazoval jen k úmyslu H-ovu, vypořádati se se stěžovatelem prostředkem ručního zápasu, ne-li dokonce jen hádky.

Odepřel-li nalézací soud povahu nutné obrany tomu, co stěžovatel v odpovědi na takový útok učinil, neporušil tím zákon, aniž ho použil nesprávně v ustanovení Šu 2 písm. g) tr. zák., takže jest pochybenou námitka stížnosti, opřená o důvod čís. 9, přesně 9 písm. a) Šu 281 tr. ř.

Čís. 1634.

Dle Šu 3 odstavec čtvrtý zák. z 31. ledna 1919, čís. 75 sb. z. a n. ve znění zákona z 18. března 1920, čís. 163 sb. z. a n., je vyloučen z práva volebního, kdo byl odsouzen pro zločin, nebo takový přečin nebo přestupek, pro který podle platných ustanovení nastává ztráta práva volebního do obcí. Není-li zvláštním zákonem výslovně ustanoveno, že nastává bezpodmínečně, lze ji vysloviti jen, byl-li trestný čin spáchán z pohnutek nízkých a nečestných.

Při odsouzení pro přečin Šu 486 tr. zák. nelze uznati na ztrátu práva volebního.

(Rozh. ze dne 14. května 1924, Zm I 266/24.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací uznal po ústním líčení o zmateční stížnosti generální prokuratury na záštitu zákona právem:

Rozsudkem krajského soudu v Čes. Budějovicích z 25. května 1923, pokud jím vyslovena byla ztráta práva volebního a rozsudkem vrchního zemského soudu v Praze ze 6. července 1923, jímž byl rozsudek první stolice ve směru naznačeném potvrzen, porušen byl zákon v ustanovení Šu 3 odstavec čtvrtý zákona z 31. ledna 1919, čís. 75 sb. z. a n. ve znění zákona z 18. března 1920, čís. 163 sb. z. a n. Tento výrok rozsudkový se zrušuje.

Důvody:

Dle obsahu spisů byl Karel F. rozsudkem krajského soudu v Čes. Budějovicích z 25. května 1923 odsouzen pro přečin zaviněného úpadku podmíněčně, při čemž vyslovena ztráta práva volebního. Státní zastupitelství odvolalo se — mimo jiné — i ve prospěch obviněného, pokud jednalo se o tento výrok (o ztrátu práva volebního). Vrchní zemský soud rozhodnutím ze 6. července 1923 odvolání zamítl s odůvodněním, že F., jak nalézací soud nikoli neprávem vyslovil, provedl čin ze ziskuchtivosti, tedy z pohnutky nízké a nečestné, a byl prý tudíž podle zákona z 31. ledna 1919, čís. 75 sb. z. a n. a zákona z 18. března 1920, čís. 163 sb. z. a n. výrok o ztrátě volebního práva odůvodněn. Rozhodnutí obou stolic nesrovnává se se zákonem. Předem bylo by podotknouti, že úpadek z nedbalosti jest povahou svou přečinem kulposním, vylučujícím jednání, kterým uspokojení věřitelů mělo býti zmařeno nebo ztenčeno a kterému pohnutkou byla ziskuchtivost, poněvadž takové jednání by pak spadalo pod úpadek podvodný podle Šu 205 a) tr. zák. Nalézali-li tudíž soud první stolice, že obžalovaný lehkomyšlně a z nedbalosti věřitele své poškodil, vylučuje tím, že tak učinil úmyslně; pak ale sotva lze již tvrditi, že obžalovaný jednal ze ziskuchtivosti, tudíž z pohnutky nízké a nečestné. Nehledíc k této logické nesrovnalosti, obsahuje názor